

telvingen

Medlemsblad nr 4 2019

Höstmötet i Borås

Årets höstmöte gick av stapeln på Träffpunkt Simonsland i Borås. 70 Televeteraner mötte upp. Efter att vi intagit morgonfikan hälsade ordförande Sören Larsson oss välkomna och hoppades på en givande dag.

Första punkten var Mattias Ahlqvist som skulle komma och tala om kost och hälsa. Han fick hastigt förhinder men skickade Lina Wiland från Livsviktigt istället. Fokus var på socker och hur mycket socker vi får i oss både genom godis, läsk och även i vår mat. I genomsnitt får vi i oss 51 kg socker per person/år. Och många ungdomar får i sig ännu mer. Vi fick veta att vi skall äta en ordentlig frukost bestående av havregrynsgröt och färska bär eventuellt med lite mjölk. I juice är det mycket socker – faktiskt lika mycket som i läsk – men det är ändå bättre att dricka juice för då får vi i oss en del fibrer. Det allra bästa är att äta frukten färsk.

(Fråga om socker i förhållande till honung kom upp. Lina skulle återkomma med svar. Se svar se sidan 16).

Vi fick också veta att vi ska undvika bröd där första ingrediensen i innehållsförteckningen är vetemjöl. Mjölet omvandlas på något sätt till socker i kroppen. Däremot är det bra med det grövre brödet eftersom det innehåller mycket fibrer.

Att dricka drycker som är sötade med sötningsmedlet Aspartam är inte alls så farligt som det har framkommit i pressen. Det finns inga studier som visar på att Aspartam har en skadlig inverkan på kroppen. En del försök har gjorts med att använda Stevia som är ett naturligt sötningsmedel men det har en besk smak och inte blivit populärt. För att få bort den beska smaken har man tillsatt socker och då är ju finessen med sötningsmedlet borta.

Lunchen intogs på restaurang Food Company. Vi serverades en grönsallad, Wallenbergare med potatismos och rårörda lingon. Efter fick vi kaffe och kaka.

Nästa stora begivenhet var lunch-konseren med storbandet Freetown Big Band i Kulturskolans konsertsal. Under ledning av Ulf Holmestrand fick vi höra både Beatles-låtar och välkända storbandslåtar. Bandet bestod av ett 20-tal ungdomar från Fristad och Borås. Bandet har varit i Stockholm och tävlat i SM för storband och vann SM 2018.

Avslutningsvis hade vi dragning på våra lotterier. Nytt för i år var vårt gratislotteri.

Ulla

1. Sören hälsar välkommen
2. Jan-Erik, Margot, Kurt, Tore, Bengt, Sven
3. Sören, Sven
4. Janne, Kjell, Tore
5. Ulla, Maggan, Gun, Kurt, Birgitta Sten, Inga-Lill, Hans-Åke

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

1. Lina Wiland
2. Sven, Leif, Tommy
3. Hans-Åke, Bengt mf
4. Greta, Conny, Göran, Gunnar
5. Sören, Håkan, Håkan, Tommy, Lennart, Lennart
6. Eva, Ulla, Bengt, Ing-Britt, Ann-Marie, Marianne
7. Roland, Erna, Carina, Lena, Ninni, Maria
8. Inga, Sven, Ann-Sofie, Leif, Margot
9. Yngve, Barbro, Kjell, Inga-Lill

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Foto: Ann-Sofi, Sören, Tommy

1. Margot, Leif, Ann-Marie, Erna, Tommy, Roland
2. Orkestermedlem
3. Freetown Big Band
4. Orkestermedlem
5. Kurt, Gun, Ninni, Maria, Lena m fl
6. Ulla, Ing-Britt, Eva m fl
7. Ninni, Ulla, Maria kollar sina lotter

Årsmöte 2020

Årsmötet 2020 kommer att hållas den 19 mars i Lundsbrunn. Närmare information om tider och program kommer senare.

Månadsträffar

Borås

Föreläsning

Föreläsning om konfektionsfabriken Algots grundare Algot Johansson. På 1950- och 1960-talet var Algots i Borås den största konfektionsfabriken i Skandinavien och grundaren Algot Johansson var en beundrad, respekterad och även fruktad företagsledare.

Nu vill skådespelaren Lennart Eriksson berätta hans historia – i en teaterpjäs som han håller på och skriva. Lennart vill teckna hela historien, ända från det att Algot var 13 år och gav sig ut i världen med cykel ända till allt gick åt skogen 1977 när företaget gick i konkurs.

Lennart har redan tidigare nosat lite grand på historien om Algots i Borås när han 2001 skrev manuset till pjäsen "Symaskinstango" som sattes upp för skolelever och SFI studerande på Borås stadsteater.

Lennart kommer att hålla en föreläsning och berätta om vad han bygger sin pjäs på om Algot Johansson.

Tid: måndag 11 november kl. 14.00

Plats: Träffpunkt Simonsland, Viskastrandsgatan 5. Lokal Lugnet.

Fika, pris: 20 kr

Anmälan till Marie Lindström, marie@frista.se eller telefon 070-639 69 29, **senast 6 november**. Anmälan är bindande.

Välkomna!

Julbord

Den 5 december kl 16.30 serveras traditionellt julbord för Borås. Svenljunga, Kinna/Varberg och Ulricehamn är också välkomna.

Plats: Haléns personalmatsal, Risängsgatan, Borås. Portarna öppnas 16.15.

Pris 150 kr. 240 kr för icke medlemmar.

Snaps och starköl kommer att säljas av Kjell E & Co.

Obs! Anmälan senast 29 november till Marie Lindström, marie@frista.se eller telefon 070-639 69 29. Anmälan är bindande.

Avgiften kan i förväg sättas in på vårt bankgiro 846-5098 eller Swish 123 212 71 99

Välkomna!

Teaterbesök. OBS! Ädring av tid.

Ändrad dag för "Den oändliga historien" från 5 december till 2 januari kl 19.00.

Sopplunch

Den 22 januari kl 12.30 träffas vi i Storsjögården, Viskafors.

Sopplunch, kaffe med våffla serveras.

Tipspromenad.

Pris: 60 kr.

Anmälan till Marie Lindström, marie@frista.se eller telefon 070-639 69 29, **senast 18 januari. Anmälan är bindande.**

Välkomna!

Studiebesök på Uponor i Fristad

Uponor är en ledande internationell systemleverantör av lösningar för säker leverans av dricksvatten, energieffektivt inomhusklimat och pålitlig infrastruktur. De server byggindustrin inom en rad olika områden så som bostäder, kommersiella fastigheter samt industri- och anläggningsbyggnation. Uponor har ca 4 000 anställda i 30 länder, huvudsakligen i Europa och Nordamerika. Under 2018 hade Uponor en netto-försäljning på över 12 miljarder kronor. Uponor har sitt säte i Finland och är noterat på Nasdaq i Helsingfors. Uponor bygger på dig.

Vi kommer att få en guidad visning av deras fabrik och därefter fikar vi i deras lunchrestaurang.

Tidpunkt: 19 februari 2020 kl. 13.00

Plats: Uponor Infra Industrivägen 11 Fristad (om du kommer från Borås är det 1: avtagsvägen till höger efter rondellen och viadukten på R42 i Fristad)

Pris: 20 kr

Anmälan till Marie Lindström, marie@frista.se eller telefon 070-639 69 29, **senast 12 februari. Anmälan är bindande.**

Välkomna!

Studiebesök

Den 15 april kl 14.00 gör vi ett studiebesök på **nya** Sobacken.

Fika serveras.

Pris: 30 kr.

Anmälan till Marie Lindström, marie@frista.se eller telefon 070-639 69 29, **senast 5 april. Anmälan är bindande.**

Välkomna!

Parkvandring

Den 19 maj kl 14.00 kommer Anton Spets, Stadsträdgårdsmästare i Borås att genomföra en vandring i någon av Borås parker.

Närmare detaljer kommer senare.

Välkomna!

Planerade men ännu inte klara aktiviteter

Den 13 maj gör vi en vårresa med studiebesök på Ästad Vingård och Grimeton Radiostation och den 11 juni blir det säsongsavslutning på Vänga Fähus.

Närmare detaljer kommer senare.

Skövde

Kommande träffar måndagar den 4 november, 3 februari 2019, 2 mars 2019 på Soldathemmet kl 10.00.

Julbord

Julbord serveras den 9 december kl 11.30 på Mattias Golfrestaurang, Simsjövagen 11 i Skövde.

Pris för medlemmar 100 kr och icke medlemmar 295 kr.

Anmälan (bindande) till Håkan Ludvigsson, 0500-43 41 50 senast den **5 december.**

OBS! Vid behov av transport anmäl detta till Håkan.

Välkomna!

Vara-Herrljunga

Vi träffas onsdagarna den 20 november, 15 januari 2020, 19 februari 2020 och 18 mars 2020 kl 10.00 på Park Bio i Vara.

Julbuffén dukas upp onsdagen den 4 december kl 12.00 på Park Bio. För deltagande i Julbuffén måste anmälan göras **senast 25 november** till Sven Johansson, tfn 0512-132 79 eller Lennart Jonsson tfn 0512-450 73 eller 0322-62 80 91.

Välkomna!

Falköping-Tidaholm

Jullunch

Jullunch i 1800-talsmiljö på Cesarstugan i Tunhem utanför Falköping torsdagen den 28 november Kl. 12.00.

Kostnad för jullunchen blir ca 200 kr för medlem, 299 kr för icke medlem.
(Subventionens storlek för medlem beror på antalet anmälda.
Jullunchen kostar 299:-)

Besök Cesarstugans hemsida www.cesarstugan.se/ för mer information om denna vackra plats.

Anmälan är bindande och den skall göras med email till Jan Aronsson, jan.aronsson99@gmail.com, tel. 070-636 94 02 eller Rosita Källeskog-Hvalstedt, kallegarden@telia.com, tel. 070-254 22 04

OBS! Vi vill ha din anmälan senast fredagen den 22 november!

Hälsar Televeteranklubben i Falköping - Tidaholm / *Nils Lund, Rosita Källeskog, Jan Aronsson, Mats Karlsson, Martin Gustafsson, Göran Johansson och Lars Ekberg.*

Välkomna!

Mariestad-Töreboda

Julbord

Den 10 december kl. 16.00 inbjuds alla våra medlemmar till ett mindre julbord på Irenes bar i Töreboda.
Kostnad per medlem 100 kr.

Tag gärna med någon vinst till vårt lotteri.

Anmälan **senast den 28** november till Tomas 0506-404 09 eller till Leif 070-344 42 77.

Välkomna!

Ulricehamn

Vi träffas som vanligt sista tisdagen varje månad. Plats: Oasen i Ulricehamn.
Kommande träffar tisdagen 26 november, 28 januari 2020, 25 februari och 31 mars 2020

Välkomna!

Svenljunga

Vi träffas som vanligt första tisdagen varje månad. Nästa träff 5 november, 4 februari 2020 och 3 mars 2020.
Plats: Ring Lennart Skoog, 070-611 39 06. Tid 10.00.

Välkomna!

Skara-Lidköping

Inbjudan till julträff i Lidköping

Julmat med bowling torsdagen den 12 december i
Lidköpings Bowlinghall

- 14.30 Samling för de som ska bowla.
- 15.00-16.00 Bowling.
- 16.15-ca Julmat.

Vi har bowlingbanorna i 1 timme.

Närmare detaljer kommer i inbjudan som skickas via mail.

Välkomna!

Nya medlemmar

Gunnar Gustafsson, Skövde

Medlemmar som lämnat oss

Billy Bjurén, Töreboda
Anna-Lisa Johansson, Töreboda

Meddelande om bortgångna medlemmar görs till Marie Lindström, marie@frista.se eller telefon 033-26 10 00.

Aktivitetsberättelser

Husqvarnaresan

31 förväntansfulla televeteraner från Älvsborg tog plats i bussen som styrde kosan österut, närmare bestämt till Husqvarna och trakten däromkring.

Husqvarna Museum var första anhalten. Där togs vi omhand av den mycket kunniga guiden Rikard. Han hade jobbat på museet i 10 år och de har ca 300 visningar om året.

År 1620 grundades Jönköpings Gevärsfaktori och vapentillverkningen formaliserades. Vid denna tid arbetade smederna hemma i sina smedjor. Man tillverkade pistoler, gevär och vagnar och det gick åt mycket till krigen. År 1757 privatiseras faktoriet och byter då namn till Husqvarna Gevärsfaktori. Den mesta tillverkningen har då flyttats till Husqvarna. År 1872 inleds symaskintillverkningen p g a minskad vapenproduktion. I slutet av 1800-talet inriktar man tillverkningen mot den civila marknaden. Då tillverkas jaktvapen, kaminer, spisar, cyklar, motorcyklar och hushållsprodukter. När vi går runt på museet och ser allt som tillverkats från att företaget startade tills idag slås man av den kreativitet som funnits inom företaget. Idag är Husqvarna-koncernen världens största tillverkare av utomhusprodukter såsom robotgräsklippare, rädgårdstaktorer, motorsågar och trimmers.

Den gamla smedjan

Lunchen intogs på Bauergården i Bunn där vi hälsades välkomna av gårdens ägarinna. Hon berättade kort om den sorgliga historien om hur John Bauer med familj omkom när ångbåten Per Brahe förläste på Vättern utanför Hästholmen.

Nästa stopp blev Rudenstams Bär och Frukt där man odlar frukt sedan 1942. Vi fick en guidad tur från bussen av ägaren. En del äppelsorter var redan plockade men många träd hade fullt med frukt. Äppelträden får inte växa vilt utan klipps hårt. Äpplena plockas för hand och de som plockar åker på en vagn mellan raderna. Äpplena sorteras efter storlek och förvaras i stora kylrum tills de skall levereras. Idag odlas i huvudsak äpplen och svarta vinbär samt lite plommon och jordgubbar i växthus. Det tillverkas också must. På flaskorna anges vilken äppelsort man använt till musten. I en broschyr finns angivet till vilken mat musten passar. T ex. passar Gravenstein till rökt mat och rätter med kraftfulla smaker. Som avslutning serverades vi kaffe och äppelkaka med grädde. De som ville kunde handla i gårdsbutiken där det fanns många olika lokala råvaror.

Guiden Rikard

ulla

Urval av motorcyklar

Lennart och "Längen" kollar på trimmers och motorsågar

Korvautomat. Blev tydligen ingen succé

Ett urval av alla produkter

*Kjell hittade sin gamla scooter!
Jonas vill gärna prova också!*

Gräsklippare mod äldre

Bauergården i Bunn

Del av äppelodlingen

Ägaren och guiden Rudenstam

Sortering av äpplen

Intresserade åhörare

Paus efter äppelkaka, inköp och avfärd

Klubbmästerslap i Boule

Torsdagen den 22 augusti samlades ett antal glada boulere på Övrapsbanorna i Dalsjöfors för att tävla om årets titel och det återuppsatta vandringspriset.

Vandringspriset är två träskulpturer av Arthur Henriksson. En automatstation och en lokaltelefonist med tillhörande växelbord.

Vi hade fint väder och stämningen var på topp. Efter att Kjell hälsat välkommen och redogjort för upplägget av dagen började vi med tre Monradmatcher och avslutade med placeringsmatcher.

Efter första matchen serverade Birgitta Eliasson från Dalsjöfors Golf:s Boulesektion elvakaffe med dopp. När alla matcherna var avklarade stod Christina och Jan Ahlberg som segrare efter att ha vunnit finalen över Inga-Lill Gustavsson och Lennart Nilsson.

Kjell

Resultat:

- 1 Christina och Jan Ahlberg
- 2 Inga-Lill Gustavsson och Lennart Nilsson
- 3 Gun och Kjell Engström
- 4 Iris och Ingmar Kochan
- 5 Inga-Lill Johansson och Yngve Dahlbom
- 6 Barbro och Kjell Magnusson
- 7 Inger och Christer Green

Foto: Kjell

Tid för en liten summering av 2019

Då har snart 2019 passerat och från årsmötet i mars har styrelsen fått några nya namn. Nya i styrelsen är sekreterare Jan Aronsson och ledamot Birgitta Thorelund, övriga i styrelsen är ordförande Sören Larsson, V ordförande Marie Lindström, kassör Ulla Åkerfeldt, V sekreterare Bengt Persson och ansvarig utgivare av Telningen Cai Mellstedt.

Ett stort tack till avgående sekreterare Marie-Louise Ström och ledamot Agneta Mellgren och övriga som lämnat sina uppdrag vid årsmötet.

Ett stort tack till alla medlemmar för era insatser så här långt det gångna året och för de dagar som återstår. Många klubbar har en del aktiviteter kvar under hösten och många ser fram emot att samlas och äta julbord en tradition i många klubbar.

Framtiden är ett oskrivet blad men vi kan se ljus på den eftersom Teliasonera ser oss som en resurs och kommer fortsatt att sponsra Televeteranerna och därmed klubbarna med pengar.

Höstmötet i Borås hade samlat 70 st medlemmar, Lina Wilund höll föredrag om vad socker har för inverkan på vår hälsa och vilken mat och dryck som innehöll ohälsosamt med socker och vilket som var OK att äta och dricka. Lunchen äts på The Food Company dryck var mest vatten till maten kan undra varför.

Musiken efter lunchen stod Freetown Big Band från Fristad för ett band med många låtar på sin repertoar, ett stort tack till alla ni som ordnade maten och underhållningen.

Sommaren 2019 blev en mer normal sommar med sol, regn, blåst och en värme som passar en nordbo. Då är det dags att ta sikte på den första snön till jul och nyår.

Önskar alla televeteraner en God Jul och Gott Nytt År så ses vi 2020.

Sören Larsson

Fortsättning från föregående nummer.

**Svenska yrken som försvunnit - och nog aldrig kommer tillbaka.
Vi får dessutom veta vad de hade för löner.**

Salpetersjudaren – ”behandlades som kreatur”

Att vara salpetersjudare var hemskt. Deras arbete gick ut på att samla in urindränkt jord för att kunna tillverka salpeter för tillverkning av krut.

De var inte särskilt välkomna hos bönderna eftersom de ofta förstörde stallgolven för att komma åt jorden. När de var klara fick bönderna själva lägga nytt golv i fähusen och var dessutom tvungna att ge sjudarna mat och sovplats under besöken. Sjudarna kallades ofta föraktfullt för ”pissegubbar”. Verksamheten avvecklades 1895. De flesta sjudarna fick sin lön i natura och den lön som betalades ut i pengar var mycket liten.

Roddarmadamen – sågs som barsk

Roddarmadamer kallades kvinnorna som i småbåtar transporterade människor och gods i skärgården och inne i Stockholm. Tillståndet till detta yrke gavs länge särskilt till gifta kvinnor vars makar inte kunde försörja dem. Roddarmadamer beskrevs ofta som barska och var i många fall egna företagare. 1772 fanns 68 båtar fördelade på nio stationer i huvudstaden.

Men hur var yrket avlönat? I boken ”Rodderskor på Stockholms vatten” skriver Ingrid Essegård att en rodderska år 1832 behövde ro minst fyra gånger tur och retur mellan Skeppsbron och Djurgården, för att få en inkomst som motsvarade en dagsverksinkomst (1 riksdaler och 5 skilling banco) 1 riksdaler banco år 1832 motsvarar idag 130 kronor.

Hålkortsstansaren – 1969 trycktes en miljard

Länge var det hålkortsmaskiner som gällde när data skulle lagras. Informationen lagrades på kort där det gick att trycka hål i 80 kolumner. De behandlades sedan i stora datamaskiner.

1969 nådde hålkortseran sin höjdpunkt då IBM tryckte en miljard hålkort i fabriken i Vällingby. 1980 trycktes fabriken allra sista hålkort.

1955 var månadslönen för en kvinnlig hålkortsstansare 565 kronor i månaden. Det motsvara i dag ungefär 9 500 kronor.

Lykttändare – skyddade staden från mörker

Under många århundraden var det i Sverige mörkt längs gatorna på nätterna. 1749 bestämdes det att fastighetsägaren skulle hålla lyktor tända under den mörka årstiden från mörkrets inbrott till midnatt. Gatlyktorna kallades ”vargögon” och var ljussvaga oljelampor med en ljusstyrka mindre än ett stearinljus. Fastighetsägarna gick samman och anlätade så kallade lykttändare att ansvara för gatubelysningen. Lykttändaren använde en lång käpp med en brinnande veke till att tända lyktan. På morgonen gick samma man runt och släckte lyktstolparna. 1853 tändes stans första gaslykta på Norrbro och de fanns kvar ända till början av 1940-talet då elektriciteten helt tagit över.

Lykttändaren hade det ”verkliga inte för fett”. Lykttändarjobbet var för många en bisyssla och ett extrajobb för exempelvis stadsbud eller hantverkare.

Källhänvisning: Svenska Dagbladet

Gör grillen vårfin

Ser grillen ut som ett rostigt bilvrak efter vintern? Den går oftast att rädda med koncentrerad grönsåpa. Smeta på såpan, vänta 15 minuter och skrubba med en gammal diskborste (den går däremot inte att rädda efter rengöringen). Skölj med varmt vatten och torka torrt. Nya galler kan dessutom köpas separat till många grillar. (TT)

Frasiga pannkakor

Byt ut en deciliter av mjölken i pannkakssmeten mot sockerdricka och du får härligt söta pannkakor med frasig kant. Perfekta med sylt eller som grund för goda desserter. (TT)

Nytt om telefon

FÖRBÄTTRADE TELEFONER BLIR STANDARD

De nya telefonerna Dialog och Ericofon ger flera fördelar jämfört med tidigare apparatyper:

- reglerbar signal
 - bättre ljudåtergivning
 - lätthanterlighet
 - finns i flera färger
- Dialog och Ericofon är nu televerkets standardtelefoner vid installation av nya abonnemang eller flyttning till annan adress.

De nya telefonerna monteras utan särskild avgift med jack. I övrigt utgår särskild avgift för installation av jack.

Om ni vill veta mer – ta kontakt med televerkets försäljningsställe, telefon 90 200.

AVGIFTER FÖR FLYTTNING, APPARATBYTE och JACK

Flyttning av apparat och huvudledning till annan adress **100:-** inkl. byte till Dialog el. Ericofon.

Flyttning av apparat inom lägenhet **40:-**. För samtidigt byte av telefon till ny modell tillkommer **20 kr**.

Apparatbyte utan samband med flyttning **40:-**.

Jack installeras gratis vid nytt abonnemang eller apparatbyte.

20:- vid separat beställning av jack till äldre telefon.

40:- för uppsättning av varje ytterligare jack.

TELEVERKET

Rättelse

I förra numret av tidningen uppvaktades Gunnar Abrahamsson på 90-årsdagen. Han är dock lite äldre. Skall vara **95 års-dagen!**

Tips om aktiviteter

Kontakta oss gärna om du har förslag till aktiviteter, föreläsare eller liknande.

Vi tar också gärna emot gamla fotografier och händelser från Televerks-/Teliatiden.

Planerad utgivning av Telningen för 2020

Telningen planeras givas ut veckorna 5, 15, 35 och 44, 2020. Till nästa nummer av Telningen vill vi ha material senast 23 januari.

Värningskampanjen fortsätter!

För varje värvad medlem erhålles en Sverigelott. Värningen pågår året ut 2020.

Ändring av postadresser, mailadresser och telefonnummer

Snälla, snälla, meddela dessa ändringar till Marie Lindström, marie@frista.se, eller telefon, **033-26 10 00**, eller **070-639 69 29**.

Våra lotterier är en viktig del för att finansiera våra olika aktiviteter.

Vi är mycket tacksamma för och tar gärna emot vinster som kan användas i dessa lotterier. Kan lämnas till respektive kontaktombud.

Bilder från förr

Bilder från Lidköping

Lucia på arbetscentralen i Lidköping

Staffan B, kabelfel på luftkabel

Kabelfel. Göran B med SG10

Conny J, Stig S, Göran B, fikapaus

Svar från höstmötet.

Hej!

Jag lovade att skicka svaret angående om honung är bättre än socker när jag var och föreläste för er. Honung är bättre än socker, dock betyder det inte att det är fullt nyttigt. Varför det är bättre än socker beror på att honung innehåller mer näring och har en prebiotisk effekt, det betyder att det fungerar som mat åt de goda bakterierna i magen. Det kan också kännas som att honung är sötare i smaken och därför tar man mindre honung än vad man hade gjort med socker. Den färska honungen är den bästa men det är svårt att få färsk honung varje dag, så efter färsk är det oupphetad/ raw honung, den har inte hettats upp till mer än 40 grader. Även fast honung är bättre än rinnande då den flytande är uppvärmd och mycket av näringen har försvunnit då den har kokats upp. Hoppas detta var svar på frågan.

Lina

f.d. Borås Teleområde